

e-DEFTER VE e-BELGE UYGULAMASI

Günümüzde, mali ve ticari hayatta elektronik sistemler kullanılmakta, gelişmekte, Mali İdare tarafından elektronik uygulamalar genişletilmektedir. Gelir İdaresinin internet sitesinde yayımlanan taslak tebliğ ile hali hazırda yürürlükte olan faaliyet alanları genişletilmekte, belirlenen tutarlar daha aşağı çekilmektedir.

Çalışmamız bilgi notu olarak hazırlanmış olup, konuya ilişkin uygulamalar 06.06.2022 tarih **YORDAM-2022/S-24** nolu sirkülerlerimizde ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

1. e-Defter Uygulamasına Tabi Olan Mükellefler

Zorunlu olarak **e-fatura mükellefi** olanlar; e-defter kapsamında muhasebe kayıtların tutmak zorundadır.

- e-fatura uygulamasına geçiş zorunluluğu bulunan mükellefler, e-fatura uygulamasına geçiş süresi içinde(e-fatura uygulamasına yıl içinde zorunlu olarak geçen mükellefler bakımından izleyen yıl başından itibaren), Örneğin; 2021 yılında brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) 4 Milyon TL ve üzeri olan mükellefler; 2023 yılında e-defter uygulamasına tabi olmak zorundadır.

YIL	BRÜT SATIŞ HASILATI	E-FATURA	E-DEFTER
2021	4 MİLYON TL	01.07.2022	01.01.2023
2022	3 MİLYON TL	01.07.2023	01.01.2024

- Bağımsız denetime tabi olan şirketler(2020 yılı ve müteakip yıllarda bağımsız denetime tabi olma şartlarını sağlayan mükellefler ise şartların sağlandığı yılı takip eden yılbaşından itibaren e-defter uygulamasına geçmek ve kayıtlarını e-defter standartlarında tutmak zorundadır.)

Zorunlu e-fatura mükellefleri aşağıda ayrıntılı olarak gösterilmiştir.(Belirlenin mükellefler aynı zamanda e-defter yükümlüsüdür.) **Örnek** ;

Gayrimenkul & Motorlu Araç Alım-Satım Ve Kiralama İşi Yapanlar: 2020 ve 2021 yıllarında brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) 1 Milyon TL ve üzeri olan mükellefler; 2023 yılında e-defter uygulamasına tabi olmak zorundadır.

Elektronik (İnternet) Ortamda Mal Ve Hizmet Satışı Yapanlar İçin Geçiş Tarihleri: 2020 ve 2021 yıllarında brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) 1 Milyon TL ve üzeri olan mükellefler; 2023 yılında e-defter uygulamasına tabi olmak zorundadır.

2. e-Fatura/e-Arşiv Fatura Uygulaması

2.1.Genel Kapsamda Faaliyette Bulunan Vergi Mükelleflerinden e-Fatura Uygulamasına Tabi Olanlar

YIL	BRÜT SATIŞ HASILATI	E-FATURA	E-DEFTER
2021	4 MİLYON TL	01.07.2022	01.01.2023
2022	3 MİLYON TL	01.07.2023	01.01.2024

2022 yılında brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) **3 Milyon TL ve üzeri olan mükellefler 01.07.2023 tarihinden itibaren e-fatura uygulamasına geçmek**, 2024 yılında e-defter mükellefi olmak zorundadır.

2.2.Maliye İdaresince Belirlenen Mükellef Grupları Kapsamında Faaliyette Bulunanlardan E-Fatura Uygulamasına Tabi Olanlar

2.2.1. Brüt satışlar üzerinden uygulamaya tabi olanlar;

2.2.1.1.Kendilerine veya aracı hizmet sağlayıcılarına ait internet sitelerinde veya diğer her türlü elektronik ortamda mal veya hizmet satışı

- 2020 veya 2021 hesap dönemleri için 1 Milyon TL,
- 2022 veya müteakip hesap dönemleri için 500 Bin TL ve üzeri olan,

2.2.1.2. Gayrimenkul ve/veya motorlu taşıt, inşa, imal, alım, satım veya kiralama işlemlerini yapanlar ile bu işlemlere aracılık faaliyetinde bulunan mükelleflerden brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı);

- 2020 veya 2021 hesap dönemleri için 1 Milyon TL,
- 2022 veya müteakip hesap dönemleri için 500 Bin TL ve üzeri olan,

YIL	BRÜT SATIŞ HASILATI	E-FATURA	E-DEFTER
2020-2021	1 MİLYON TL	01.07.2022	01.01.2023
2022	500 BİN TL	01.07.2023	01.01.2024

Mükellefler 01.07.2023 tarihinden itibaren e-fatura uygulamasına geçmek zorundadır. Belirlenen bu işletmeler 01.01.2024 tarihinden itibaren e-defter mükellefi olmak zorundadır.

2.2.2. Sektör ve faaliyete başlama süreleri üzerinden uygulamaya tabi olanlar;

- 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli I sayılı listedeki malların imali, ithali, teslimi vb. faaliyetleri nedeniyle Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK)'ndan lisans alan (bayilik lisansı dâhil) mükellefler; **lisans alım tarihinden itibaren 4 ay içinde başvurularını ve fiili geçiş hazırlıklarını tamamlayarak e-Fatura uygulamasına geçmek zorundadır.**
- Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listedeki malları imal, inşa ve/veya ithal işlem tarihinden itibaren 4 ay içinde başvurularını ve fiili geçiş hazırlıklarını tamamlayarak e-Fatura uygulamasına geçmek zorundadır.

3. Mal veya hizmetlerin alınması, satılması, kiralanması veya dağıtım işlemlerinin gerçekleştirilmesine aracılık etmek üzere internet ortamında 23/10/2014 tarihli ve 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda tanımlanan başkalarına ait iktisadi ve ticari faaliyetlerin yapılmasına elektronik ticaret ortamını sağlayan gerçek ya da tüzel kişi aracı hizmet sağlayıcıları, internet ortamında gerçek ve tüzel kişilere ait gayrimenkul, motorlu araç vasıtalarının satılmasına veya kiralanmasına ilişkin ilanları yayınlayan internet sitelerinin sahipleri veya işleticileri ile internet ortamında reklamların yayınlanmasına aracılık faaliyetinde bulunan internet reklamcılığı hizmet aracıları, **işe başlama tarihinden itibaren 3 ay içinde başvurularını ve fiili geçiş hazırlıklarını tamamlayarak e-Fatura uygulamasına geçmek zorundadır.**
4. 11/3/2010 tarihli ve 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre komisyoncu veya tüccar olarak sebze ve meyve ticaretiyle iştigal eden mükellefler; **işe başlama tarihinden itibaren 3 ay içinde başvurularını ve fiili geçiş hazırlıklarını tamamlayarak e-Fatura uygulamasına geçmek zorundadır.**
5. Sosyal Güvenlik Kurumu ile sözleşme imzalayan sağlık hizmeti sunucuları ile medikal malzeme ve ilaç/etken madde temin eden tüm mükellefler (hastane, tıp merkezleri, dal merkezleri, diyaliz merkezleri, Sağlık Bakanlığında ruhsatlı diğer özelleşmiş tedavi merkezleri, tanı, tetkik ve görüntüleme merkezleri, laboratuvarlar, eczaneler, tıbbi cihaz ve malzeme tedarikçileri, optisyenlik müesseseleri, işitme merkezi, kaplıcalar, beşeri tıbbi ürün/ürün sunan ve/veya üreten özel hukuk tüzel kişileri ve bunların tüzel kişiliği olmayan şubeleri, ecza depoları vb.); **Sosyal Güvenlik Kurumu ile sözleşme imzalayanlar ise söz konusu Kuruma fatura düzenlemeye başlamadan önce e-Fatura uygulamasına geçmek zorundadır.**
6. Kültür ve Turizm Bakanlığı ile belediyelerden yatırım ve/veya işletme belgesi almak suretiyle konaklama hizmeti veren otel işletmeler **faaliyete başladıkları ayı takip eden 4 ay içinde başvurularını ve fiili geçiş hazırlıklarını tamamlayarak e-Fatura uygulamasına geçmek zorundadır.**

3. e-İrsaliye Uygulaması Tabi Olanlar

2021 veya müteakip hesap dönemlerinde brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) 10 Milyon TL ve üzeri olan mükelleflerin ise müteakip hesap döneminin yedinci ayı başından itibaren e-İrsaliye uygulamasına geçmeleri ve bu tarihten itibaren düzenleyecekleri sevk irsaliyelerini istisnai durumlar haricinde, e-İrsaliye olarak düzenlemeleri ve kayıtlı kullanıcılardan e-irsaliye olarak almaları zorunludur. **2022 yılında 10 Milyon TL ve üzeri olan mükelleflerin 01.07.2023 tarihinden itibaren sisteme dahil olmak zorundadır.**

Mali İdarece Ayrıca Belirlenen Sektör ;

- Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (I) sayılı listedeki malların imali, ithali, teslimi vb. faaliyetleri nedeniyle EPDK'dan lisans alanlar,
- Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listedeki malları imal, inşa veya ithal edenler,
- Maden ruhsat veya sertifikası alanlar (yaptıkları sözleşmeye istinaden maden üretim faaliyetinde bulunan mükellefler dahil),

- Şeker imalini gerçekleştirenler, demir, çelik ürünlerinin imal, ithal veya ihracını gerçekleştirenler,
- Gübre Takip Sistemine dahil olanlar, Hal Kayıt Sistemi kapsamındaki sebze ve meyvelerin toptan ticaretini yapmaya başlayan tüccar veya komisyoncular

söz konusu şartların sağlandığı ayı izleyen dördüncü ayın başından itibaren düzenleyecekleri sevk irsaliyelerini istisnai durumlar haricinde, e-İrsaliye olarak düzenlemeleri ve kayıtlı kullanıcılardan e-irsaliye olarak almaları zorunludur

4. e-Serbest Meslek Makbuzu Uygulaması

Vergiden muaf olmayan serbest meslek erbapları faaliyeti başladıkları ayı izleyen 3 üncü ayın sonuna, kadar e-Serbest Meslek Makbuzu uygulamasına dâhil olmaları ve bu tarihlerden itibaren e-Serbest Meslek Makbuzu düzenlemeleri zorunludur.

5. e-Müstahsil Makbuzu Uygulamasına

e-Fatura uygulamasına geçmek zorunda olan mükelleflerden faaliyetleri gereği aynı zamanda müstahsil makbuzu düzenlemek zorunda olanlar, 11/3/2010 tarihli ve 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre komisyoncu veya tüccar olarak sebze ve meyve ticaretiyle iştigal eden mükellefler ile Başkanlıkça kendilerine e-Müstahsil Makbuzu uygulamasına geçiş zorunluluğu getirilen mükelleflerden;

e-Fatura uygulamasına geçen ve müstahsil makbuzu düzenleme zorunluluğu bulunan mükellefler e-Fatura uygulamasına geçiş süresi içinde müstahsil makbuzunu “e-Müstahsil Makbuzu” olarak düzenlemeleri zorunludur.

6. Fatura Limiti Belirlenen Tutarı Aşan Mal Ve Hizmet Teslimlerinde e-Arşiv Fatura Düzenleme Zorunluluğu Hk

01.01.2020 tarihinde uygulamaya başlanan e-Arşiv Fatura Olarak Düzenlenme Zorunluluğu Getirilen Diğer Faturalara ilişkin (vergi mükellefleri arası 5.000TL, nihai tüketicilere 30.000TL ve üzeri) tutarlar 01.03.2022 tarihinden itibaren 5.000TL tutarı 2.000,-TL, 30.000TL tutarı 5.000,-TL olarak değişmişti.

Bu tutarlara ilişkin bir değişiklik olmayıp, tüm vergi mükellefleri mala ve hizmet teslim ve alımlarında uygulanabilecek cezai hükümlerden kaçınmak için belirlenen tutarlar kapsamında düzenlenen/alınan faturaları kontrol etmeleri işletme yararına olacağını hatırlatmak isteriz.

SAYGILARIMIZLA,...

Dayanak;

- 509 seri nolu V.U.K. Genel Tebliği ile bu tebliğ değişikliğine ilişkin 515, 526 ve 535 Sıra No.lu V.U.K. Genel Tebliğleri
- Elektronik Defter Tebliği (19.10.2019 tarih 30923 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan 3 Sıra No’ lu Elektronik Defter Genel Tebliği)